

plaatsen die daar indirect uit voortvloeien. Verre van louter een kostenpost te zijn, genereert de culturele activiteit dus een niet te verwaarlozen economie (de afgelasting, deze zomer, van de festivals van Avignon en Aix-en-Provence, heeft met name de aanzienlijke economische weerslag aangetoond van deze evenementen op stedelijk en regionaal niveau.)

Sommige privé-organisaties, meer bepaald in het domein van de audiovisuele kunst, hebben handig gebruik gemaakt van de cachetregeling om hun loonlasten te verminderen, door bepaalde tewerkstellingsposten een valse naam te geven (een telefonist wordt bijvoorbeeld ingeschreven als 'productieverantwoordelijke'), en door met opzet slechts een deel van het reëel gepresteerde werk aan te geven, waarbij de rest van het werk gedekt wordt door de werkloosheidsuitkeringen. Het is onder voorwendsel van die 'misbruiken' (gekend maar zelden bestraft), en door de cachetregeling voor te stellen als zijnde in grote mate verlieslatend (volgens een uiterst aanvechtbare berekeningswijze), dat de werkgeversorganisaties, maar ook sommige vakbonden en de huidige Franse minister van Cultuur, Jean-Jacques Aillagon, besloten hebben tot een onvermijdelijke hervorming van dat systeem. De 'sociale

partners' hebben de voorstellen die enkele maanden eerder op tafel waren gelegd door bepaalde professionele organisaties (waaronder het CGT, de vakbond die in de podiumkunsten- en de audiovisuele sector veruit de meeste leden heeft) genegeerd, en hebben in de nacht van 26 op 27 juni 2003 een akkoord getekend dat door zijn tegenstanders meteen 'misdadig' werd genoemd. In essentie bepaalt dat akkoord dat men evenveel uren moet werken als voorheen, maar in een kortere tijdsperiode; de duur en het bedrag van de werkloosheidsuitkeringen waarop men dan recht heeft, zullen eveneens worden ingeperkt. Voor velen, die het materieel al niet waanzinnig breed hebben, komen die nieuwe regels over als een flagrante onrechtvaardigheid, die een grote onzekerheid over hun toekomst werpt. Het doel van de hervorming is dan ook het inperken van het aantal mensen dat valt onder de cachetregeling. Volgens bepaalde realistische schattingen, zal een derde van de werknemers *en cachet* die momenteel uitkeringen ontvangen elk recht tot stempelen verliezen, en de instap van nieuwe generaties in het systeem zal veel moeilijker zijn.

Bij de woede over de ondertekening van het akkoord, komt ook het gevoel dat men in

de steek is gelaten door de minister van Cultuur. Als ex-directeur van de culturele zaken van de stad Parijs in de periode dat Jacques Chirac er burgemeester was, en vervolgens voorzitter van het Centre Georges Pompidou, is Jean-Jacques Aillagon weinig vertrouwd met de podiumkunsten. In eerste instantie noemde men zijn politiek onduidelijk, te meer omdat zijn eerste budget, in 2003, een heel klein beetje was teruggesnoeid door de eerste minister. In werkelijkheid zijn de middelen van het ministerie van Cultuur, sinds de verdubbeling ervan onder Jack Lang in het begin van de jaren '80, niet toegenomen, terwijl het 'culturele aanbod' aanzienlijk is gediversifieerd. Ten opzichte van de steden en de regio's, die de laatste jaren veel geïnvesteerd hebben inzake cultuur, heeft de staat geleidelijk aan haar invloedssfeer laten slinken. Maar in tegenstelling tot andere Europese landen, en wat de vooruitgang ook moge zijn op het vlak van 'decentralisatie', blijft in Frankrijk de staat toch voor velen de voornaamste protagonist in een voluntaristische cultuurpolitiek, en de waarborg voor de creatieve vrijheid.

De verkiezingen van 2002 hebben een regering aan de macht gebracht die verkozen is op basis van een veiligheidscampagne. In

➤ 2002 is het aantal werkloosheidsgerechtigde werknemers *en cachet* verdubbeld, met een stijging van 55.000 naar 98.000. Om een systeem te vrijwaren dat zijn gelijke in Europa nauwelijks kent, zijn de betrokken kunstenaars en technici in actie gekomen sinds 1992 (bezetting van het Odéon Theater, verstoring van het Festival van Avignon). Sindsdien heeft het dossier van de werknemers *en cachet* al talrijke bokkensprongen gemaakt. Telkens werd het systeem voor enkele maanden verlengd, alvorens weer ter discussie te worden gesteld.

Gebruik makend van een herbespreking van de algemene werkloosheidsvoorwaarden, maar ook van de gunstige politieke context door een machtswissel die leidde tot een conservatieve regering, heeft het Medef (de voornaamste werkgeversorganisatie in Frankrijk) in decem-

ber 2002 eerst bedreigd heel het systeem van de werknemers *en cachet* gelijk te schakelen met het systeem van het interimwerk. Vervolgens heeft het van drie vakbonden met weinig leden in de podiumkunsten- en de audiovisuele sector (de CFDT, de CFTC en de CGC), een akkoord verkregen dat de toetredings- en lidmaatschapsvoorwaarden van de werknemers *en cachet* verstrengt en tegelijkertijd de duur en het bedrag van hun uitkeringen beperkt. Het is dat akkoord, ondertekend in de nacht van 26 op 27 juni 2003, dat het vuur aan de lont heeft gestoken en heeft geleid tot de afgelasting van enkele van de voornaamste Franse festivals: Montpellier, Marseille, Avignon, Chalon dans la rue, enzovoort. Ondanks dat spectaculaire protest, en de quasi unanieme verwerping van dat akkoord door de organisaties die alle podiumkunsten- en

audiovisuele sectoren vertegenwoordigen, heeft de Franse regering ingestemd met die hervorming. Onder voorbehoud van de gerechtelijke stappen die door de vakbonden en de groeperingen van werknemers *en cachet* zijn ondernomen, zouden de nieuwe bepalingen in voege moeten treden vanaf 1 januari 2004.

Noot van de vertaler

De Franse term 'intermittent' verwijst naar een persoon die tewerkgesteld is gedurende niet-aansluitende periodes, en dus meestal onder korte contracten. De term is hier meestal vertaald door 'werknemer *en cachet*'. De term 'cachet' is synoniem voor 'kort contract' en wordt in het Belgische werkloosheidsstelsel als dusdanig ook apart behandeld. De 'cachetregeling' is de term die in het Belgische werkloosheidsstelsel wordt gehanteerd voor personen in een vergelijkbare situatie. Het systeem is vergelijkbaar met het Franse, maar verschilt op bepaalde punten. Toch worden in de vertaling de termen '*en cachet*' en 'cachetregeling' gebruikt, omdat ze aan een vergelijkbaar en door ons gekend systeem refereren.